

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ

Петренко О.В., студент,
Сумський національний аграрний університет*

Вдосконалення обліку реалізації товарів в сучасних умовах є одним з основних напрямів покращення інформаційної системи управління діяльністю вітчизняних підприємств оптової та роздрібною торгівлі.

Вагомий внесок в розвиток теоретичних та методичних аспектів бухгалтерського обліку товарів зробили О.В. Артюх, Ф.Ф. Бутинець, Ю.А. Верига, Г.В. Власюк, О.Г. Дроздова, О.А. Зоріна, Н.П. Ілюхіна, Н.Б. Кащена, Н.М. Маляга, О.В. Фоміна, О.М. Чабанюк, О.Я. Чернін та ін.

Стосовно облікового забезпечення процесу реалізації товарів, невіршеними залишаються проблеми як з первинним відображенням інформації про товарні операції, так і з узагальненням та систематизацією даних.

Огляд наукових публікацій щодо обраної проблематики дозволяє запропонувати шляхи вирішення зазначених вище проблем. Так, для покращення первинного обліку вважаємо за доцільне внести зміни до змісту типових форм документів. Зокрема, мова йде про вдосконалення товарно-транспортних накладних та квитанцій від організацій-покупців, що виписуються на основі таких накладних. З метою економії часу на обробку первинних даних та забезпечення їх відповідності необхідно, щоб вихідні дані приймальних квитанцій організацій-покупців продовжували зміст і доповнювали реквізити товарно-транспортних накладних. Таке об'єднання особливо важливе у випадку виписки однієї квитанції на основі декількох накладних.

Також одним з прийнятних варіантів, на наш погляд, могло б бути об'єднання форм накладної і рахунку-фактури в один документ із збереженням основних реквізитів зазначених форм: назва документа («накладна-рахунок на відпуск товарно-матеріальних цінностей»); місцезнаходження і банківські реквізити вантажовідправника і одержувача товарів; підстава для відпуску; назва, кількість, ціна товару; сума до сплати.

Доволі поширеними в літературі є пропозиції вчених щодо розширення аналітичних рахунків з обліку операцій з товарами в оптовій торгівлі. Саме розширення розрізів аналітичного обліку дозволяє сформувати інформаційну базу для потреб управління товарним асортиментом, доходами і витратами, пов'язаними з продажем товарів.

Чинним законодавством підприємствам надано право відкривати аналітичні рахунки за власним рішенням, враховуючи специфіку діяльності та

* Науковий керівник – Гончар В.П., к.е.н., ст. викладач

особливості об'єктів обліку. Тому, вважаємо слушною пропозицію щодо введення рахунків третього порядку до рахунку 702 «Дохід від реалізації товарів», з метою вдосконалення аналітичного обліку доходу від продажу товарів, а саме:

- 7021 «Дохід від реалізації товарів»;
- 7022 «Дохід від реалізації товарів за дисконтними картками»;
- 7023 «Дохід від реалізації товарів зі знижками»;
- 7024 «Дохід від реалізації товарів у період розпродажу»;
- 7025 «Дохід від реалізації товарів за іншими заходами впливу на

обсяги продажу товарів».

До рахунку 704 «Вирахування з доходу» необхідно ввести такі рахунки третього порядку:

- 7041 «Вирахування з доходу за товари, повернені покупцями»;
- 7042 «Сума знижок, наданих покупцям»;
- 7043 «Інші вирахування з доходу».

Запропоновані аналітичні рахунки дають можливість виокремити із сукупного доходу торговельного підприємства дохід від реалізації товарів в розрізі методів активізації продажу, визначати результативність та ефективність застосовуваного маркетингового інструментарію.

Поряд з вдосконаленням обліку доходів від реалізації вирішення потребує питання правильності списання собівартості реалізованих товарів в роздрібній торгівлі. Так, за національними стандартами обліку до продажної (роздрібною) ціни товарів входять, крім первісної вартості, суми податку на додану вартість, сплачені постачальникам, та суми торгової націнки на покриття витрат і отримання доходу від торгівлі.

Вибуття товарів відображається кореспонденцією: дебет субрахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів» - кредит рахунку 28 «Товари». При цьому списання товарів відображають за фактичною собівартістю, яка визначається як різниця між продажною (роздрібною) вартістю реалізованих товарів і сумою торгової націнки, визначеної розрахунковим методом.

Поділяємо думку багатьох фахівців про те, що об'єднання на рахунку 28 «Товари» активних субрахунків для обліку товарів і тари з контрактивним пасивним регулюючим субрахунком 285 «Торгова націнка» призводить до плутанини в бухгалтерських записах товарних операцій. Тому пропонуємо у робочому плані рахунків підприємств роздрібної торгівлі для обліку торгових націнок використовувати резервний рахунок 29 в класі рахунків 2 «Запаси».

Таким чином, на наш погляд, доцільно фактичну собівартість реалізованих товарів визначати не на рахунку 28 «Товари», а на субрахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів», що за економічним змістом для цього й призначений. Враховуючи пропозицію з використання шифру рахунку 29, суму торгової націнки, яка відноситься по розрахунку до реалізованих товарів, слід відображувати такою кореспонденцією: Дт 29 «Торгова націнка» - Кт 902 «Собівартість реалізованих товарів» – на зменшення продажної вартості реалізованих товарів або рівнозначним записом з використанням способу

«сторно»: Дт 902 «Собівартість реалізованих товарів» – Кт 29 «Торгова націнка» – на зменшення дебетового обороту субрахунку 902, де врахована продажна вартість товарів.

Загалом, викладені нами пропозиції дозволять підвищити інформативність даних первинного, аналітичного і синтетичного обліку реалізації товарів та забезпечать об'єктивне відображення в бухгалтерському обліку та звітності фінансових результатів діяльності підприємств оптової та роздрібною торгівлі.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З КРИПТОВАЛЮТАМИ В УКРАЇНІ

Підгрушний В.А., студент,
Національний університет водного господарства та
природокористування*

Україна входить у топ-10 країн світу за кількістю користувачів Bitcoin, тому очевидною є потреба законодавчо врегулювати відносини, пов'язані з обігом криптовалюти.

У Верховній Раді України зареєстровано два законопроекти щодо визначення правового статусу криптовалюти: «Про обіг криптовалюти в Україні» [1] та «Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні» [2]. Однак не існує єдиної позиції щодо визначення правового статусу криптовалюти, що унеможливає визначення обґрунтованих підходів до податкового та бухгалтерського обліку операцій з купівлі-продажу криптовалюти та доходів, отриманих від цих операцій.

Операції з купівлі-продажу криптовалюти є підприємницькою діяльністю, яка має на меті отримання прибутку. До операцій з криптовалютами в Україні застосовують загальні правила оподаткування: дохід фізичної особи, отриманий у вигляді віртуальної валюти, оподатковується за стандартною ставкою 18 %. Питання оподаткування податком на додану вартість залишається до сих пір спірним.

Станом на сьогодні немає єдиного підходу до роботи з криптовалютами як в Україні, так і закордоном.

Згідно з ст.135 (е) ПДВ Директиви Ради Європейського Союзу 2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість [3], угоди, пов'язані з валютами, банкнотами та монетами, що використовуються як законний платіжний засіб, не є об'єктами оподаткування податком на додану вартість. Позиція про скасування індивідуальної податкової консультації щодо необхідності оподатковувати ПДВ операції з віртуальною валютою відображені в постанові Харківського окружного адміністративного суду від 13 жовтня 2016 року № 820/5120/16 [4] за позовом підприємства ТОВ «Єдинаркоїн».

* Науковий керівник – Мосійчук М.М., ст. викладач